

Z LEŚNEGO ŚWIATA

Nr 7/2019 (120)

UE: List do europarlamentarzystów

Konfederacja Właścicieli Lasów w Europie (CEPF) wystosowała jeszcze w czasie trwania wyborów do europarlamentu list do kandydatów na posłów. List ten przypominał o roli lasów w Europie i zawierał następujące tezy:

- 16 milionów właścicieli lasów w Europie zarządza prawie 60% europejskich lasów;
- rola sektora leśnego i sektorów z nim związanych jest kluczowa w procesie przeciwdziałania zmianom klimatycznym;
- ciągłego wsparcia wymaga stosowanie zrównoważonej gospodarki leśnej poprzez odpowiednie instrumenty polityki europejskiej.

Źródło: www.cepf-eu.org/news (BK)

RZYM: W trosce o lasy na terenach suchych

Grupa robocza FAO ds. terenów pustynnych i pastwisk leśno-rolnych miała swoje inauguracyjne spotkanie 17 lipca w Rzymie. Tereny pustynne zajmują ok. 40% kuli ziemskiej i tworzą się na nich jedne z najbardziej wrażliwych ekosystemów wraz z zamieszkującymi je zagrożonymi gatunkami. Lasy porastające wysuszone obszary pełnią bardzo istotną rolę z punktu widzenia zapobieganiu erozji gleby, przeciwdziałaniu zjawisko ubóstwa i głodu oraz zmianom klimatu. Celem prac grupy będzie monitorowanie takich obszarów za pomocą najnowocześniejszych narzędzi i współpracy z różnymi grupami ludzi oraz popularyzacja tej wiedzy.

Źródło: www.fao.org/forestry/news (BK)

NIEMCY: Dr Eugen Knapp nie żyje

6 czerwca b.r. zmarł w wieku 92 lat wieloletni (1955-1993) pracownik Instytutu Badawczego Leśnictwa w Eberswalde, dr Eugen Knapp. Był uczniem i wychowankiem prof. Wernera Ertelda. Zajmował się szeroko pojętymi problemami cięć pielęgnacyjnych, produktywności głównych gatunków lasotwórczych a także gatunków obcego pochodzenia. W Polsce był znany jako współautor (wraz z Otto Dittmarem i Günterem Lembcke) tablic zasobności i przyrostu dla sosny w NRD wydanych w 1975 roku.

Źródło: www.forstpraxis.de (TZ)

SZWAJCARIA: Stan wyjątkowy w lasach

28 czerwca b.r. w Bündner Herrschaft (kanton Gryzonia) odbył się doroczny zjazd stowarzyszenia WaldSchweiz zrzeszającego właścicieli szwajcarskich lasów. Głównym tematem poruszającym delegatów były zmiany klimatyczne i ich skutki dla gospodarki leśnej. W ubiegłym roku wskutek wiatrołomów i suszy zginęły setki tysięcy drzew. Tartaki są zarzucane wielką masą drewna i mają kłopoty z jej terminowym przerobem. Właściciele lasów liczą na wsparcie ze strony władz publicznych (federalnych i kantonalnych), gdyż, jak to określił przewodniczący stowarzyszenia Daniel Fässler, „w wielu lasach panuje stan wyjątkowy”. Chodzi zarówno o wsparcie finansowe jak i uproszczenie procedur związanych z usuwaniem uszkodzonych i zasiedlonych drzew, w celu przeciwdziałania gradacom korników. Działania te są niezbędne aby lasy mogły dobrze wypełniać wszystkie swoje funkcje.

Zjazd dokonał także reformy składek członkowskich. Do tej pory właściciele płacili na rzecz stowarzyszenia 1 CHF od każdego pozyskanego metra sześciennego drewna tartacznego. Od tego momentu składka będzie wynosić tylko 50 centów ale będzie pobierana od każdego sortymentu drewna. Wiąże się to z ogólnym spadkiem pozyskania drewna i procentowym wzrostem wykorzystania go na cele przemysłowe i energetyczne.

Lesistość Szwajcarii wynosi 33 %. Jeśli chodzi o strukturę własnościową, 1/3 stanowią lasy publiczne, 1/3 należy do społeczności lokalnych i korporacji a 1/3 do osób prywatnych, których jest około 240 tysięcy.

Źródło: www.forstpraxis.de (TZ)

EUROPA: Coroczna konferencja EFI

Na stronach Europejskiego Instytutu Leśnego (EFI) jest już możliwość rejestracji na coroczną konferencję. W tym roku odbędzie się ona 18 września w Aberdeen (Szkocja). Głównym tematem będą plantacje drzew leśnych i ich rola w walce ze zmianami klimatycznymi a także wychodzenie naprzeciw rosnącemu zapotrzebowaniu na drewno.

Źródło: www.efi.int/membership/ac/2019/ (BK)

HISZPANIA: Upał, obornik i pożary lasu

W Hiszpanii strażacy walczyli z dużym pożarem lasu, który powstał na skutek zapalenia się sterty obornika a następnie przeniesienia ognia na pobliską roślinność. Pożar wybuchł w pobliżu Tarragony. Jak wynika z oględzin strażaków obornik był niewłaściwie składowany i uległ samozapłonowi w upale. Jest to zjawisko znane i może dotyczyć zarówno siana jak i kompostu. Pożar strawił prawie 5000 ha i do jego gaszenia zadysponowano 350 załóg, 12 wozów bojowych oraz kilka cystern z wodą. Całą akcję wspierało siedem samolotów oraz ciężki sprzęt naziemny.

Źródło: edition.cnn.com (BK)

FINLANDIA: Produkty drzewne nowej generacji

W ciągu ostatnich piętnastu lat dowiedzieliśmy się więcej o drewnie niż kiedykolwiek wcześniej. „Wiedza o materiałach eksplodowała wykładniczo”, mówi profesor Ali Harlin z VTT Research, odnosząc się do tysięcy lat użytkowania drewna. Ali Harlin znany jest z opracowywania nowych produktów pochodzenia biologicznego w celu zastąpienia plastiku. Produkty wytwarzane z masy celulozowej mogą pomóc zmniejszyć zużycie zasobów nieodnawialnych.

Chociaż masa celulozowa jest najczęściej postrzegana jako surowiec do produktów o krótkiej żywotności, takich jak bibułka i tektura, jest obecnie używana nawet do produkcji materiałów budowlanych. Harlin wymienia na przykład rodzaj kartonu, który jest mocniejszy niż sklejka z drewna iglastego.

Masa celulozowa jest stale produkowana na potrzeby nowych produktów opakowaniowych, które mogą zastąpić plastik. Wyglądają jak plastik i mogą być przetwarzane w ten sam sposób. Materiały na bazie masy celulozowej są również używane w druku 3D, gdzie jedynie pomysłowość stanowi ograniczenie. Fińskie Centrum Badań Technicznych VTT wykonało na przykład rower wyścigowy z masy celulozowej.

Zgodnie z obliczeniami VTT wartość produkcji fińskiego przemysłu leśnego może podwoić się do 2050 r. Wzrost ten wynikałby przede wszystkim z bioproduktów o wysokiej wartości dodanej. Według Harlina nowe produkty na bazie drewna, takie jak materiały budowlane, elektronika, tekstylia i substytuty tworzyw sztucznych odgrywają ważną rolę.

Szpecially jako substytut tworzywa sztucznego drewno jest super materiałem. Dla Harlina zapobieganie zanieczyszczeniom jest bardzo ważne. Uważa on, że plastik pływający w oceanach jest tylko wierzchołkiem góry lodowej, ponieważ na gruntach rolnych jest pięć razy więcej plastiku niż na morzu.

Źródło: www.forest.fi (KJ)

USA: Wielka inwestycja firmy IKEA

W tym roku IKEA kupiła prawie 7 tys. ha lasów w okręgach Georgetown, Clarendon i Williamsburg w stanie Karolina Południowa. Zakup został dokonany przez grupę Ingka, która jest holenderskim holdingiem kontrolującym ponad 350 podwykonawców firmy IKEA. Firma ta wydała 5,8 mln \$ na ziemię w Clarendon County, 11,6 mln \$ w Georgetown County i 40,9 mln \$ w Williamsburg County. Koszt zakupu nowych terenów leśnych we wszystkich trzech hrabstwach wyniósł łącznie blisko 58,5 mln \$. Inwestycja ta jest pierwszą tego typu, realizowaną przez Ingka na wschodnim wybrzeżu USA. Obecnie firma posiada 64 000 akrów w całym kraju, z czego 25 000 akrów w Alabamie i 22 000 w Teksasie.

W komunikacie prasowym Krister Mattsson, dyrektor zarządzający Ingka, powiedział: „Aktywnie poszukujemy możliwości zwiększenia naszego portfolio w USA, ponieważ widzimy dobre dopasowanie między tym, co rynek ma do zaoferowania, a naszymi wysokimi standardami związanymi z odpowiedzialną gospodarką leśną”. Może to świadczyć o dalszej chęci IKEA oraz firm z nią powiązanych do inwestowania w sektor leśny we wschodnich stanach USA.

Źródło: abcnews4.com/news (HS)

NIEMCY: Niemiecka Rada Leśnictwa protestuje

Federalne Ministerstwo Transportu wydało rozporządzenie w zakresie bezpieczeństwa linii kolejowych. Pozwala ono na wycinkę drzew wszystkich drzew zagrażających transportowi kolejowemu, rosnących w odległości do 35 m od torów. Na temat tych regulacji bardzo krytycznie wypowiedziała się Niemiecka Rada Leśnictwa, wskazując że de facto oznacza pozbawienie pokrywy leśnej 7 ha lasu na każdy kilometr linii kolejowej co w skali całego kraju może przynieść wyraźne obniżenie lesistości szacowane na 80 tys. ha.

Przewodniczący Rady, Georg Schirmbeck (CDU) uważa takie rozwiązania za nieroztropne z punktu widzenia bezpieczeństwa ekologicznego kraju i ochrony klimatu. Jego zdaniem znacznie lepszym rozwiązaniem jest prowadzenie na terenach przylegających do linii komunikacyjnych racjonalnej gospodarki leśnej, pozwalającej na selektywną wycinkę drzew naprawdę zagrażających bezpieczeństwu. Rada oczekuje od władz federalnych uwzględnienia partnerów społecznych, czyli leśników i właścicieli lasu w procesach decyzyjnych dotyczących gospodarki na obszarach przylegających do linii kolejowych

Źródło: www.forstpraxis.de (TZ)

SZWAJCARIA: Konsekwencje suchego lata

Naukowcy ze Szwajcarskiego Federalnego Instytutu Badań Lasu, Śniegu i Krajobrazu (WSL) rozpoczęli cykl badań dotyczących konsekwencji suszy w lasach, która dotknęła ten kraj w ubiegłym roku. WSL od 134 lat ściśle monitoruje rozwój lasów w całym kraju, nie tylko pod względem leśnym ale także hydrologicznym oraz w kontekście rozwoju bioróżnorodności. Zadaniem badań jest połączenie skutków suszy z 2018 z obserwacjami długoterminowymi. Wynikiem tych badań ma być określenie jak poważna była długotrwała susza i jak może wpłynąć na lasy Szwajcarii w bliższej i dalszej przyszłości i czy można przewidzieć tego typu wydarzenia. Pierwsze wyniki są już dostępne. Stwierdzono, że przedwczesne przebarwienia liści u buka, wiązu, jesionu, olszy i klonów doprowadziły do zmniejszenia przyrostu drewna, pożary lasów spowodowane piorunami były częstsze niż zwykle i że tak poważny niedobór wody występuje średnio co sto lat. Szef działu badawczego w WSL podsumowując wstępne ustalenia stwierdził, że konsekwencje suszy i upałów dla lasów stają się coraz bardziej widoczne, w wielu miejscach drzewa słabną a ich przyrost jest zredukowany, zamieranie drzew występuje lokalnie i nie można mówić o zamieraniu całych drzewostanów. Zjawiska te również lokalnie wpływają na rynek usług leśnych.

Źródło: wsl.ch (MJ)

DEMOKRATYCZNA REPUBLIKA KONGA: Rola słoń w absorpcji węgla

Słonie, choć depczą i konsumują roślinność, która znajdzie się na drodze ich przemarszu, przyczyniają się do zwiększenia akumulacji węgla w ekosystemie. Gdyby ich zabrakło, ilość ta zmniejszyłaby się o około 7%, co odpowiada około 3 gigatonom biomasy. To równowartość 14 lat emisji dwutlenku węgla z terenu Wielkiej Brytanii. Pomniejsze krzewy i drzewa, które są ich przysmakiem, stanowią bowiem konkurencję dla gatunków wysokopiennych, zdolnych do magazynowania większej ilości węgla atmosferycznego. Wyniki symulacji komputerowych potwierdzają badania terenowe prowadzone w Demokratycznej Republice Konga. W Amazonii, gdzie nie ma tak dużych zwierząt roślinożernych, liczba drzew na hektar jest większa, ale są one mniejsze i zawierają mniej biomasy. Na początku XIX wieku w Kotlinie Konga żyło około miliona słoń. Obecnie jest ich tylko około 100 000. Pełnią one także inne zadania w ekosystemach leśnych, takie jak dystrybucja nasion i składników odżywczych.

Źródło: www.newscientist.com (TH)

AUSTRIA: Jodła dobra na zmiany klimatu

W czasach suszy, korników, chorób i uszkodzeń korzeni, alternatywne gatunki lasotwórcze są poszukiwane jak nigdy dotąd. Jodła pospolita (*Abies alba*) może być takim gatunkiem przyszłości, który może zyskać na znaczeniu jako drzewo odporne na suszę. Badania w Austrii i Niemczech wykazały, że jodła może radzić sobie ze skutkami suszy znacznie lepiej niż świerk, co mogło być powodem, że w ostatnich latach popyt na nasiona jodły gwałtownie wzrósł. Również badania szwajcarskie wykazały, że duża część drzewostanów świerkowych w swoich lokalizacjach będzie bardzo słabo dostosowana w przyszłych scenariuszach klimatycznych, podczas gdy jodła w obecnych lokalizacjach łatwiej poradzi sobie z problemami wzrostu temperatury i suszą. Badania naukowe nad zmiennością wewnątrzgatunkową jodły rozpoczęły się już w Austrii w latach sześćdziesiątych, kiedy ówczesny profesor hodowli Hannes Mayer, założył doświadczenie IUFRO w Ogrodzie Eksperymentalnym w Knödelhütte w ramach grupy roboczej Mountain Forestry. Doświadczenie to miało na celu przetestowanie różnych proveniencji jodły pod kątem ich tolerancji na suszę i ocieplenie. 12-letnie wyniki tego eksperymentu wykazały ponadprzeciętny wzrost wysokości pochodzenia z Kalabrii, a także północnego skraju Alp. Najnowsze analizy Instytutu Genetyki Leśnej z Federalnego Centrum Badań Leśnych (BFW) potwierdziły, że jodła ma mniejsze straty przyrostu radialnego podczas suszy niż świerk i modrzew.

Źródło: waldwissen.net (MJ)

USA: 2624-letni cypryśnik błotny

Naukowcy z zespołu prof. Davida Stahle'a z Uniwersytetu Arkansas podczas badań dendrochronologicznych na bagnie Trzech Sióstr (The Three Sisters Swamp) w rezerwacie Black River Preserve w Karolinie Północnej odkryli cypryśnika błotnego (*Taxodium distichum*), który ma co najmniej 2624 lata. Badacze odkryli okaz gdy badali pierścienie przyrostu rocznego, próbując odtworzyć historię klimatu wschodnich USA. Z wcześniejszych badań wiadano, że drzewostan cypryśników z terenu bagna Trzech Sióstr to jedno z najstarszych skupisk drzew w kraju. Dotąd zidentyfikowano tu kilka drzew w wieku 1000-1650 lat. Badanie, którego wyniki opublikowano w piśmie Environmental Research Communications, pokazuje, że cypryśniki błotne okazały się jeszcze bardziej długowieczne niż dotąd sądzono. Oprócz 2624-letniego okazu naukowcy odkryli też cypryśnik którego wiek określono na 2088 lat. Jest bardzo prawdopodobne, że na badanym obszarze znajduje się jeszcze więcej tak starych okazów.

Źródło: www.livescience.com (HS)

TANZANIA: Odkryto nowy gatunek drzewa

W górach Usambara położonych w północno-wschodniej części Tanzanii (Afryka) odkryto nowy gatunek drzewa - *Mischogyne iddii*. Doktor Andy Marshall z Uniwersytetu w York odkrył drzewo podczas badań, które miały pomóc w poznaniu czynników środowiskowych wpływających na ilość węgla magazynowanego przez las. Gatunek ten osiąga wysokość 20 m, ma cylindryczny pień o średnicy do 45 cm i białe kwiaty. Jego kora ma jasnoszarą barwę. Owoców dotąd nie znaleziono. Nowo odkryty gatunek skategoryzowano jako krytycznie zagrożony, bo jego zasięg występowania jest ograniczony do powierzchni 8 km². Naukowcy szacują, że pozostało mniej niż 15 osobników *M. iddii* (dotąd zaobserwowano zaledwie 7 okazów). Aktualnie stanowiska tej rośliny znane są w dwóch lokalizacjach: na wschodzie i zachodzie gór Usambara (jedno leży na terenie rezerwatu Amani, drugie w prywatnym rezerwacie Mazumbai, zarządzanym przez Uniwersytet Rolniczy Sokoine). Oba rezerwaty są dobrze prowadzone, ale badania ekoturystyki w Amani pokazują, że przynosi ona niewiele korzyści lokalnym mieszkańcom. Ponieważ wycinka drzew pozostaje istotnym, nierozwiązanym problemem, rezerwaty stają się wyspami otoczonymi bezleśnymi terenami. Oprócz tego las zarastają inwazyjne gatunki, zwłaszcza *Maesopsis eminii*.

Źródło: www.sciencedaily.com/releases (HS)

HOLANDIA: Leniwy listonosz

Holenderska policja znalazła tysiące listów zakopanych w lesie w pobliżu miejscowości Laren. Listy zakopane były w ośmiu kopcach zauważonych przez spacerującego po lesie turystę. Listy spoczywały pod ziemią nawet kilka tygodni. Były to głównie rachunki do zapłacenia, czasopisma i ulotki, rozprowadzane przez firmę pocztową „Sandd”, drugą co do wielkości w kraju. Te, które były w stosunkowo dobrym stanie, doręczono adresatom. Pozostałe zostały zutylizowane w porozumieniu z nadawcami, a adresatom doręczono kopie.

Nie ujawniono nazwiska listonosza, który w taki sposób potraktował korespondencję oraz swoje obowiązki, ale zapewniono, że poniesie on stosowne konsekwencje.

Źródło: www.ndtv.com (TH)

WIELKA BRYTANIA: Pułapki na rowerzystów

Rowerzysta Chris Williams, o mały włos nie przyplącił swojej wycieczki rowerowej zdrowiem a nawet życiem. 8 lipca, w lesie w pobliżu Blaenavon (Walia) natknęli się na prowizoryczną pułapkę, zastawioną na rowerzystów. Była to 1,3-metrowa drewniana deska, w którą wbito 170 gwoździ. Przysypano ją ziemią w taki sposób, aby nie było jej widać i wystawały z niej tylko gwoździe. Umieszczono ją na szlaku rowerowym, który prowadzi od wzniesienia Blorange w kierunku Blaenavon Road w Abergavenny na jednym z ostrych zakrętów. Miało to o tyle dobra stronę, że rowerzyści w tym miejscu jadą wolniej, choć z drugiej strony, w razie uszkodzenia opon mogą wyjechać na jezdnię i wpaść pod samochód. To nie pierwszy przypadek tego typu zachowań. W lutym tego roku umieszczono drut kolczasty między dwoma drzewami na wysokości szyi na ścieżce w dolinie Rhondda.

Rzecznicy „Natural Resource Wales”, do których należą te tereny, zachęcają do zgłaszania tego typu przypadków za pomocą infolinii oraz zapewniają, że wobec osób odpowiedzialnych za umieszczenie pułapek zostaną wyciągnięte konsekwencje.

Źródło: www.walesonline.co.uk/news (TH)

NOWA ZELANDIA: Leśna fabryka metamfetaminy

W lesie „Russell State Forest” w Northland w Nowej Zelandii funkcjonariusze Służby Leśnej odkryli chatę, w której znajdowało się prowizoryczne laboratorium do produkcji metamfetaminy i innych narkotyków. Chata była dobrze ukryta i zakamuflowana przez drzewa i krzewy oraz płachty w kolorze ziemi i liści, tak żeby była niewidoczna z powietrza i trudna do zauważenia z dalszej odległości. W pobliżu chaty odnaleziono samochód oraz quad.

Funkcjonariusze znaleźli się w tym miejscu gdyż poszukiwali w lesie mężczyzny (52 l.), którego zaginięcie zgłosili członkowie rodziny kilka dni wcześniej. Co ciekawe, mężczyzna został odnaleziony i w dodatku pomagał policji w trakcie przeszukiwania chaty. Można zatem powiedzieć, że Służba Leśna upiekła dwie pieczenie na jednym ogniu.

Źródło: www.stuff.co.nz (TH)